

Núm. 571

Any XII

Barcelona 10 de Agost de 1899

LA JESTOSA

SEMANARI CATALÀ
10 CENTIMS lo número

Copia fot. de A. Espugues.

Monta ab tanta perfecció,
que si un deixeple volia,
de bona gana pendria
d' ella mes d' una llissó.

De dijous á dijous

Garrotadas, autonomia y romansos ministerials

No sé Pierrot, com tens prou abregació pera agafar la ploma, ab aquestas calorassas que 'ns assixian.

—No 't semb'a que seria millor, qu' enlloch de la ploma, agafes sis la maleta y 'ns en anessim tots dos á passar una mesada à fora?

—Mira, noya: per no viure en la mateixa nació en que fà tantas pallassades en Romero Robledo, seria capás d' anarmen á la Xina; pero d' anar á alguna població rural propera, no m' en parlis, perque no 'n reportariam cap benefici.

—Pero, no 'm deyas fá poch, que tan bon punt se tanquessin las Corts, abandonariam temporalment la Ciutat.

—Tantes cosas nos prometen los que 'ns manan, que luego no cumplen, que jo mortal obscur no 'm crech obligat á cumplir las mevas promeses. Tu sabs tan bé com jo, que 'l nostre governador Sarz Escorpi, 'ns prometé un demà i estimarros com á germaneis, y á la nit nos doblegava á garrotadas.

—Vaig sentir dir qu' hasta aquell periodista que 's diu Figarola, va soruir del tripijoch ab averias al barret de copa.

—Ja ho veus! Y la feyna que se li girarà ara, per trobar un barret igual, perque ja sabs que 'l portava d' una forma molt rara. De tots modos, en aquets cassos, los barrets son lo de menos, lo sensible es qu' algun pacifich ciutadí en surti ab las costellas esmicoladas, perque no hi ha ningú que pugui vendren'hi unes de novas.

—Ascolta: ¿Creus tu que repartint garrotadas pot conseguirse la tranquilitat del poble?

—Preguntaho á n' aquell subjecte, que mentres se passejava tranquilament per la Rambla, fou víctima de s giro s de la policia.

—Que 't refereixes á n' aquell que va posarse á cridar: ¡Jo no era ni regionalista, pero ara, de près del estofat qu' acabo de rebre, 'm declaro separatista furibund! ¡Visca 'l separatisme!

—¿Qué 't sembla? ¿Pot dirse mes ab menos parau'as? Donchs, has de saber y entendre, qu' aqueix subjecte que per las seves exclamacions haurá fet riure á mes de quatre, en aquell moment semblava portar la representació de Catalunya entera. Catalunya no es separatista; pero si enlloch de ser alesas sas justas reclamacions, se l' aipa de llenya, se à separatista, y tal vegada algo mes, qu' haurán de depolar los que ab tan desacert nos gobernan.

—No t' alteris tant, ni donguis aquets cops de puny à la taula, que 'n vritat me fas por quan aixi parlas.

—Donchs, si coneixes l' aritmética, prente la molesia de calcular la por que poden fer tres ó quatre mi-

llons de personas qu' estigan tan alteradas com la que 't parla.

—¡Deu m' en guard, de que vinguessin totas contra mi!

—Treu, donchs la conseqüència...

—Bueno, noy; no tot han de ser garrotadas sobre gent indefensa. Si la policia va donar cops de garrot, en cambi 'l governador en persona digué en lo Saló de Cent que desitjava l' autonomia pera aquesta hermosa terra.

—¡Ey, poch á poch! Ell no va parlar d' una autonomia de llei, sino d' una autonomia de pochs quilats, com si diguessim: una autonomia aygualida; una autonomia que no la coneixeria ni 'l pare que va engendrarla. Per parlarte mes car; lo governador va donarnos guayaba, com se diu vu garment, ni mes ni menos que 'l diputat que fa promesa als seus electors, d' obrir-los un pont, una carretera ó un canal, y al cap de vall, no fa altra cosa qu' obrir en canal als que 'l elegirei.

—Prou t' equivocas. Si 'l governador s' hagues proposat fer nos combregar ab rodas de molí, s' hauria notat desseguida, y 'ls periódichs de Madrid, no haurian posat lo crit al cel demandant la destitució del Sr. Sarz Escorpi ó poch menos.

Ademés, si 'l Gobernador hagués parlat en bromat lo Gobern li hauria donat les dimisories.

—Ara si que m' has fet riure!

—Riu, tant com vulguis, pero 'l certus es, que 'l Ministro de la Gobernació, qu' es regenerador desde las ungles dels peus hasta la punta dels cabells, mentres la premsa madrilenya ha tronat contra 'l Sr. Sarz, s' ha mostrat sumament satisfet de las declaracions del Gobernador de Barcelona, diuent qu' el y tot lo Gabinet pensavan de la mateixa manera.

—No m' en parlis d' en Dato, que no passa à de ser un bon dato per la historia dels romansos, dels contrasentits y de las inconseqüencies. Aquet dato es lo mateix que va assegurar que las eleccions passadas serian un modelo de pureza, y no ignoras que van resultar unas eleccions mes brutas que la cara d' un carboner. Lo mateix Pantorrilles, que en aquelles qüestions se creya invencible, va reitarse avergonyat per escotilló. Aquet dato es 'l elegit pera dissimular las planxes que á cada moment fan los ministerials; es com si diguessim 'l tapa bruts del Gobern; pero té tant poch salero que hasia 'ls mes cándidos ja li han vist mes de cent vegades l' orella. Dgas j' has enterat de lo que ha succehit á Esplugues de Francoli?

—Jo crech qu' es una dura l'issó pe 'l Gobern.

—¡Es clar, dona! Pero, no obstant, pregunta à n' en Dato la seva opinió sobre aquet fet, y 't contestarà: «Senyora, jo may m' equivoco. Estiguí convensuda de que si 'l poble va assassinar á un agent executiu d'

Consums que 's proposava procedir al embark dels béns dels moros, va ferho excusivament pera demostrar la seva simpatia n' al Gobern d' en Silvela.»

Tu quedarás, com qui veu visions, no sabente espigar una opinió tan rara, y creirás que 'l Ministre de la Gobernació s' ha equivocat, pero si 't vols convence de lo contrari, digali à reng ó seguit: Sr. Dato: Si lo que ha passat avuy à E p'uga de Francolí, passava demà à Barcelona, per resistir-se 'ls industrials à satisfar las exorbitants càrregas dels pressupostos d' en Vilaverdà, creuria també que la ciutat comtal obrava per pura simpatia al Gobern? — No 'n dup i — e contestarà 'l ministre — lo pob' e espanyol no deixarà de demostrar-nos la seva simpatia, encare qu' ho ensorri tot, mentres a nosaltres no 'ns fassí deixar la cartera.

Pierrot de LA TOMASA.

ESPURNA

Un jove molt elegant, pero mes pelat qu' una rata, 's presenta a demanar la ma de la filla d' un capitalista:

Lo pare, conmogut, li diu: ¡Está molt bé jove; pero dech advertirli, que la noya no mes té per dinar, per dinar bé si vosté vol, y 's necessari que 'l que 's casi ab ella porti per sopar.

Contestació del pretendent:

— Senyor meu, pel sopar no 's molesti, porque jo quan dino bé, no sopo.

LO CANT DEL POLISSONT.

¡Hurra, cosacos del desierto, hurra!

(ESPRONCEDA)

HURRA, cossachs de les Cas' e las, hurra!
Barcino 'us briu lo mes rich bo.i.
Camps de batalla sos carrers ne s'gan,
ahont desfogeu instints de gos masti.

¡Hurra, legions de Xinxe i Gutierrezas
qu' ab la ma al sabre ó al fexich basió,
atropelleu igual al vell qu' al jove
y lo mateix qu' al nyébit, al senyó!

¡Hurra cossachs vinguts de les Batuecas
ó reclutats pel lloï del baix M. drit;
aquesta terra, es terra de conquesta,
aqui conseguiréu gloria y presó.

Aquí us atiparem y hasta 'l barato
podréu cobrar de 'ls cafeins y 'l joch.
Aquí disf. u'aréu un tant del vici,
ó dos tants, si ab un tant ne teniu poch.

Aquí las «Venus» de vuyi rals la pessa
la vostra projecció us implorarán;
y 'ls palaus encantats, ahont viuhen fadas
per vosaltres la mosca affixirán.

Tindréu passatje liure en los travessias
y entrada en las funcions, sempre d' arròs
milers d' ermitas us farán la copa
y us ficaréu per tot à tall de gos.

A qui us siga antipàtich, per «b'asfèmc»
amarrat com un Cristo 'l duréu près
y al sé al Gobern, li c'avareu un jaco
sins que 'l bras fatigat no pugui mes.

Fent ali ab los matons, pinchos y pessas,
yo us faltarà j'may u i tant per cent
de 'ls rellotges y joves que s' heixurin
y de 'ls pisos que fassí aquesta gent.

Pro hi ha més joh cossachs! hi ha més encara.
Lo jorn que us calgui exercitar la mà
en Sans de 'ls esguerrats, lo vostre j.f.,
jesguerrats cap à Sans! ell us dirà,

Y allavors, ab 'o crit de «Cossachs, hurra»
Rimbla amunt, Rimbla aval, aniréu fent
un escampall de geperuts y bornis,
omplint de pànic à la pobre gent.

¡Hurra, cossachs de la librea blava.
Sobres enlayre y los gallots a.sats,
no hi fi res que partiu a'gunas c.oscas,
res importa que feu atrocitats.

¡Hurra també 'ls de pudorosa cesta
que us vestiu de perso nas per error.
treyéu del secretar, l' ira secreta,
garrois enlayre y vinga ser pudor.

Re hi sa qu' al prodigar vostras caricias
no disinguu de sexes ni d' edats.
Lo garrot no te amichs. Devant la tranca
tois los caps son iguals, quan son trencats.

No importa qu' al florero F guio'a
aqueell repòster del tarot estrany
li ensonzeu lo barret à las orellas...
¡Sota d' aquell tarot, hi ha a'gun parany!

Potser ali s' hi congría la tempesta...
Potser ali cosa s' hi conspira molt,
que aquell tarot d' extraordinarias formes
fa cara de no ser bon espanyoll.

¡Hurra cossachs de la secreta y pública!
«maieu à n' aquest murri... jes catalán!»
Si de cas no sou prous, hi ha cent Quinyones
per ajudarvos, en la Casa Gran...

Y ajuntant sos garrots ab vosaltres trancas
y unint, ab lo seu bras, lo vostre bras,
seireu pinchos per tot; lo mòr es vostre...
sins que 'ns puji, ch cossachs, la mosca al nas!

¡Hurra, cossachs de las Castellas, hurra!
Barcino us briu d' lo més rich bo.i...
¡Camps de batalla, sos carrers ne sigan!
¡De vosaltres urpas, sos trets, bo.i!

M. RIUSECH.

LA TOMASA
ALS BANYS

Té una carassa de lluna,
li put l' alé, no té dents,
pero té molts pretendents...
à la seva gran fortuna.

—¡Quina ditxa se 'm prepara!
¡La meva hermosa es aquil!

—¡Rateta, amor, serafí!...
(mes que veig les lo seu pare!...)

ESTA.

LA TOMASA

QUI NO 'S CONSOLA ES PERQUE NO VOL

¿Per qué envejá als poderosos
que s' en van á tot arreu,
quan á casa per poch preu
se prenen banys deliciosos?

K. Bernat

"ARTICLE D'ESTIU"

Ves qui busca assumpto en aquet temps pera omplir las quartillas reglamentarias!

Més aviat 's busca un vano ó una dona ben frescassa.

Vé més á gust pendlers' un bany que pendlers' la molestia d'aná apurant l'equívoch y 'l quid pro quo pera eixir del pas.

Un hom, massa refiat, espera á la nit pera cumplir son deber de redactor *tomasino*, pero succeheix que acabat de sopar pujèm al terrat 'ls de casa perqüe dins del pis no 's pot viure... i y vegin qui escriu à la *llus de la lluna!*

Ademès, ab l'ayret de marinada que corre en aquellas alturas, ab la panxa plena y ab la companyia de la raspa del primer pis, qu es una *desenganyada* que m' está pessigant sempre, ajassats tois 'ls de la escala al peu dels pals del terrat y sóta de la torratxa que tot ho tapa, la inspiració s'adorm y la mandra 's desperta; y un hom té més ganas d'agafar la vehina que d'agafar la ploma.

S'explica perfectament: 'ls fabricants de ratllas que sá bossa 'ls permet donarse importancia més enllá del Ter ó del Segre, dalt del Montseny ó á la *falda* del Puigmal, á Montserrat ó á Sant Miquel del Fay, á Moncada ó á Vallvidrera—en útim cas—se inspiran per un tres y no rès en lo mormuri de l'aygua, en lo xiu-xiu del vent ó en lo brenar de la font pera croniquejar á tot drap, clavantnhi alguna de *crespa*, no faltantlos may un dato científich ó una mentida literaria que omplan l'espai del periódich á càrrec seu.

Pero 'ls que tenim al Tibidabo pe'l Canigó, á Montjuich per Sant Llorens de Munt y á Sant Pere Mártir per Sant Geroni, no podém inspirarnos perqüe no tenim temps. Rahó: encare no 'os comensa á venir la... d'aixonsas, la inspiració necessaria, 'os avisau que l'arrós esta á punt y que convé aná depressa per no arrivar tart á casa.

—Ja la farás al terrat la *polissa!* —diu la dona.

Y efectivament; arrivèm á casa ab més ganas de aná á jeure que d'anar de *picos pardos*, y cap al terrat falta gent.

Allí, ja 'ls ho he dit lo que feya 'l cas: á més de la raspa del primer pis carregada de desengany, hi passa la vetlla una viuda duptosa de sobre 'l pis nostre, carregada de molta poca-vergonya, que no fá més que ferme pessigollas sense volguerho fer y una casada que viu ab l'home... d'una amiga seva, ab molt sentiment del *querido* d'aquesta, y ja compendràs vostés que han de picarme molt més las dússas dalt del terrat, que la Musa.

Veus aquí perque aquesta setmana, obligat á fer l'*article* com sempre, m' ha faltat tela á pesar de tant genero extès al terrat.

Mentre duri aquesta escalfor, es impossible refrescar la memoria de fets calurosos de la situació y pendre ab calor l'omplir quartillas.

Quan la suhor raja, la imaginació no vessa,

PEPET DEL CARRIL.

Heroisme Filosofich

Una jorn, A'exandre Magne
á Anaxarco preguntá,
menjant á la seva taula,
—¿que 't sembla d' aquests meujars?

Lo si oop va respondre:
—Exquisits; pro faita 'l cap.
d'un gran reyor feta i b salsa
que fora un excel-lent plat.
(Y ho digué mentre mirava
á Nicccreon 'ou i à).

* *

Aquet, ja mort A'exandre,
volguent del sibi ver jurs'
tracjava de susregirlo
tant bon punt fos ben picat
en un gran morter, com feyan
à Turquia als criminals.

Lo pobre Anaxarco deya:
—Martiri zéume; aixó ray...
Com que i esa 'm queda l'àima
ré 'm fàn 'ls danys corporals.

..

Irat lo tirá de X'pre,
per vo'quer ferlo callar
li vo'glè tallar la llengua;
més aixó no ho lográ pas,
perque al acte vá partisela
ab las dents, 'l desgraciat,
y 'l trós de l'engua á la cara
li escupí p ena de sang,

J. BARBANY.

VOLTERIANAS

Als postres d'un dinar que doná Voltaire, 'ls convidats comensaren á contar historias de lladres. Després que tols y cad' un d'ells contá la seva, suplicaren al anfitrió que 'n contés una.

—Senyors, digué, una vegada hi havía un contratiesta de provisions pera l'exèrcit que... velshiaquí que... Are no 'm recorda lo demés; pero pe'l cas es lo mateix.

* *

Un membre de la Academia de Chalons relatava un dia totes las prerrogatives d'aquella Corporació, acabant per dir qu'era la filla gran de l'Academia Francesa.

Voltaire, que l'ascoltava, li digué:—Indubtablement es una filla bona y honrada; perque no ha dat mai motiu pera que parlin d'ella.

* *

Quan Vo'taire veia arriuar á sa casa de camp algun coneget que li anava á clavar a guna gorra, exclamava:—Oh Deu! Lliureume dels meus amichs que dels enemichs ja m' en lliuraré tot sol!

Sistema NO T' HI FIXIS

V
RITAT plena d' interès
es y ho sostinch sens' afront
que tractant cosas del mon
un no 's pot fixar en rés.

—
Ab lo tipo presumit
que vesteix d' útima moda
y per Barcelona roda
dantse *pilot* de iluhit
y resulta de tan sum
que per evitar disgus'tos
soLEN d'arli 's quar os justos...
no t' hi fixis, es un llum.

—
Ab la dona xafardera
que devant 'i fa un papé
tant sois per quedarse be
y 'i retalla de darrera
y creyen'se activa y bona
tot xarrant ab lo vehinat
se li enganxa l' estofat...
no t' hi fixis, es tarona.

—
Ab l' home indigne de serho
adornat si vo's ab trassas
pro que 'i transforma en calssassas
sa mulé ab molt de salero
y que no volent ser ganso
deixa dur sense qüestions
à la dona 'ls pantalons...
no t' hi fixis es un manxo.

—
Ab l' intrépit quelavera
que 's dedica à la poesia
y disputa y desafia
figurantse de primera

y ab tot y no saber res
puig no ha llegit ni una engruna
vol tocá ab las mans la lluna...
no t' hi fixis, ny'ebit es.

—
Ab lo tenorio incansable
perseguidor de casadas
qu' ha portat mes garrotadas
qu' un burro sent al estab'e
y que mereix se à Sant Boi
per mes que hi ha qui l' alabi
de que é algun punt de sabi...
no t' hi fixis, es bon noy.

—
Ab la silide escayenta
de carn tendra ben provista
que fà travallà la vista
y à tot arreu 's presenta
y essent segons veus soltera
notas qu' allá à a vesprada
sol anarne acompañada...
no t' hi fixis, fa carrera.

—
Ab l' jove aixeridet
qu' ab prudencia y dissimulo,
sense pensarse se xu'o
's presenta modestet
y que poguent tono darse
sols mira ab los ulls del cor
l' objecte de son amor...
no t' hi fixis, vol casarse.

RAPEVI.

¿JA HO SABS?

Que pérqué no vaig à missar
vo s'saber pérqué no hi vaig?
donchs la rahó es molt serzilla
y molt facil d' esplicar.
Anava jo à confessarme,
com cosa molt natural,
y 'i pare que 'm preguntava,
després d' haver ascoltat
la confessió de mas cu'pas
y l' examen dels pecats,
ab to grave y posat serio,
va dirme deixanir e blau,
que no hi tornés mes, vaig creurel,
y ja may mes hi he tornat.

Q. MALLEU.

LA VIDA DEL ANY

SONET

Naix l' any molt poch després qu' han posat llufas;
Veu porchs, per Sant Antoni, en las Espanyas;
Arriva als jochs florals y enten llurs manyas
Quan fan à las ninetas msgarrufas.

Veu modas, pentinats, grossas estufas,
Y gent de mala fe, y cops y banyas,
Y arriva ja à Tots Sants y veu castanyas,
Y menja per Nadal lo gall ab trufas.

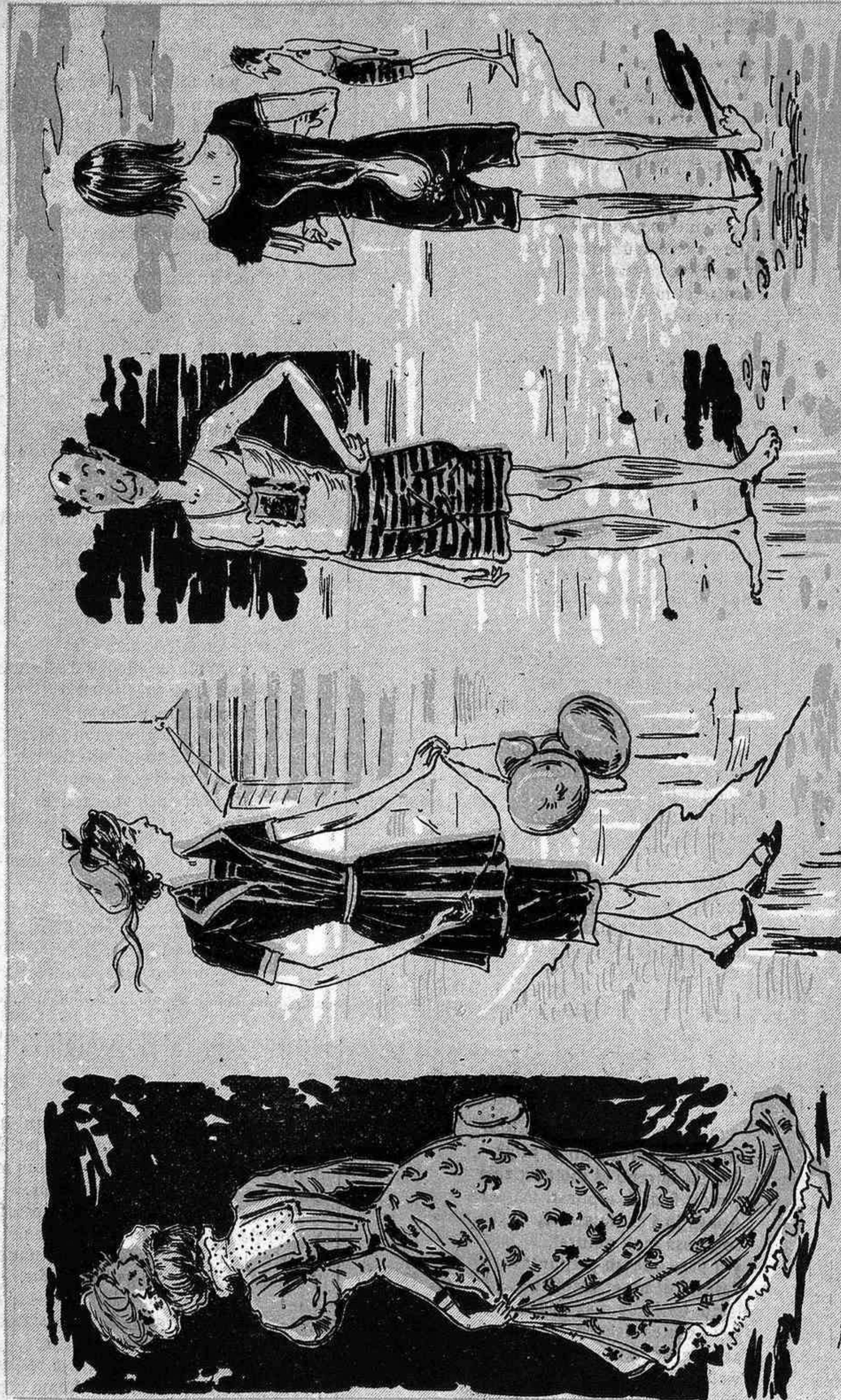
—Ja 'n vinx prou,—diu aquí—m' en vaig à casa.—
Estich cansat del mon, vull ja deixarlo.—
Y desapareix furient com bala rasa,
Deixant que vinga altre any à televar'o.
¡Tant sols en aquest mon l' home 's prou ase,
Per fer sempre 'l mateix sense cansarlo!

F. S.

LA TOMASA

FIGASECASS

Per J. LLOPART.

Rodoneta la veuras
per devant y per darràs.

Despullada, es un panillo
sense formas ni platillo.

A banyarse va en Macari
per lluhiir l' escapulari.

Retaguardia bullanguera
dels acòlits d' en Morera.

Precacions adoptadas ab els sàtirs d' en Figaseca en-
carregats de mantenir l' ordre en los establiments de
banys. Per aqueix servey, 's triaran els mes jayos subje-
tantlos ab una cadena a qualsevol pal de la palanca

Las derrieras d' una majordoma renullada.

L' angel custodi de las banyistas.

Dramaturgia

Dies endarrera vareig llegir en lo diari del carrer de casa y en la Secció de «Curiositats» que á Inglaterra 'ls autors dramàtichs se fán *barba d' or* fent comedias y tentlas fer ¡naturalment!

Lo qual, si bé no es vell, sempre vè de nou en aquet país dels *arreglos originalisats*, per Ximenos que surtin; perque cada dia, més ben dit, cada temporada es més problemàtic lo profit dels autors aquí á Espanya, es dir, sobre tot aquí á Catalunya: dich lo profit, perque de la honra y de la gloria literarias poden tirarne bons trossos a l' olla, que no 'n farán pas cap tasseta de caldo.

Si senyors; es un problema de dificilíssima solució, com més vè mes, lo guanyarse modestament la vida escribint pera 'l teatro aquí, ja que regna un verdader monopoli justificat falsament per las exigencias empressarias que obligan als novells autors a tancar ab pany y clau sas produccions calificadas quan no de insulsas, de mansas, no s'igual ni una cosa ni l' altra.

Y la obra que, no trovantse en tal cas, ha tingut la xaripa de ser posada en escena, ab èxit, es una raresa que donqui pera cubrir gastos d' impressió y pera pagar la galeria.

Ara, la obra qu' es tan sols admesa (com casi se admeten totas las que 's presentan), no cal dir que desde la seva admissió fins á sa representació hi há mitj any de passos..., sense contar 'ls obstacles de desprendiments *objectius* y reparos *pecuniaris* que s' oposan ab molta freqüència pera salvar la enorme distancia que hi há de l' Administració á las *taulás*.

Jo taig una apostia ab qui vulga, sense pò de perdre, que 'l que tinga estanch, camiseria, magatzém de mobles ó restaurant y vulga ser autor tan original com desigui, per Ferrer y Codina que resulti y per Pous que sigui, mentres sàpiga firmar y trovi un Codolosa á propòsit, arrivará molt enllá á caball d' elogis *sueltos* desbocats columnas enllá de la prensa local y *corresponsalera*.

Apelo al testimoni de moltes *eminencias*, *autoras de pessas*, cassadas á Miramar y á la Font del Gat baix 'ls auspícis de... de... dinars de nap, y encare gracias.

* * *

Empro, aixis y tot, 'ls autors produhits per la digestió mes ó menos laboriosa á que 'm refereixo prenguin nota, pera que 'ls fassí denteta, dels següents datos relatius á las ganancies que obtenen 'ls autors dramàtichs d' Inglaterra.

«La major part percebeixen 'o 5 per 100 de la recaudació tota de la taquilla. Una comèdia representada 200 vegades en un Teatre de Londres de primer ordre produheix al autor de 100.000 á 120.000 franchs. Sims, autor de dos me odramas, ha guanyat en *dugas temporades* 750.000 franchs á Londres y 1.500 000 á províncies. Gilbert y Sullivan han embutxat en pochs anys, ab una dotzena d' obres, mes de 75.000.000 de franchs. Y 'i mes afortunat autor ingès del dia es Pinero: uns anys ab altres, los drets d' autor li valen mitj mi ió.»

P.ega, noy.

PEPER DE LA C. MERA

TEATROS

TIVOLÍ

La rebaixa de preus en las localitats establecida desde la setmana passada, ha donat ocasió á que diariament se vejés la platea sumament concorreguda y la Empresa determinés prorrogar la temporada una altra setmana.

Han efectuat sos beneficis, la triple Srta Gurina y lo tenor Sr. Casañas haventse evidenciat las simpatias de que gosan abdos artistas, ja que ademés de lograr casi plens, foren obsequiats ab valiosos regalos.

S' anuncia la reproducció de dugas de las mes notables sarsuetas de Barbieri *El barberillo de laavapiés* y *El hombre es débil*. Creyéni que es una noticia que rebrán ab agrado los *amateurs* de la música espanyola ab major motiu perque fa anys que á ditas obras no se 'ls ha tret las trenyinas y ademés perque son dugas perlas en son gènero.

GRAN-VIA

Lo molt bombo que s' havia prodigat ab motiu de *La figlia di Mustapha* doná ocasió á que en la nit de son estreno se vejés completament assaltat de entusiastas que recordant las *delicias* de *La bella profumiera* creyan que en aquella obra se veurian corretjidas y aumentadas.

La decepció que reberen sigué un xich notable, no perque *La figlia di Mustapha* sigui obra detestable, sino perque sos desitjos haurian volgut que hagués traspassat hasta los limits de lo possible.

Vist que lo publich no está per cosas *turcas* y si sols per *francesas*, tracta de posar obras solament d' aquet gènero per lo tant hi ha en preparació *La bella Elena*, *Mio Príncipe* y *La vida parisien* obras que estén segurs donarán grans rendiments á la Empresa.

NOU RETIRO

Conforme anunciarem, dissapte obrí de nou sus portas ab una companyia comich lírica que dirigida per lo conegut actor Sr. Bolumar ha resultat molt discreta per lo qu' s' ha captat los favors del públic.

Com siga que fins are s' han posat obras ja conegeudas, creyéni ocios parlar de las mateixas esperant per lo tant obras novas á fi de ab ellas evitar comparacions.

JARDI ESPANYOL

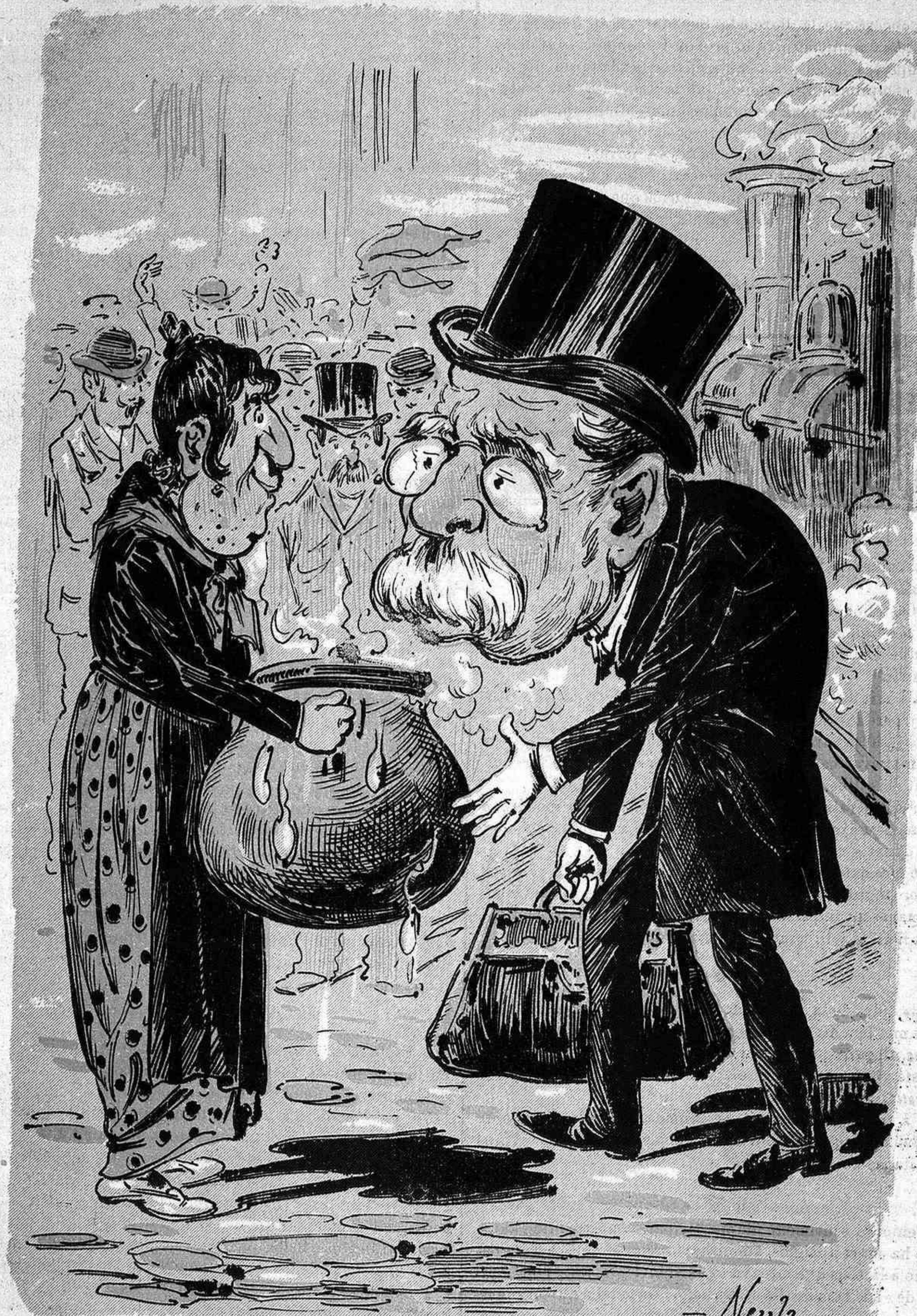
Ab tot y anunciarse lo debut de un tenor anomenat Mach ó March (ja que abdos apellidos figuraven en cartells) vingué lo dia del debut y per causas que hem cregut convenient no investigar lo tenor indecis de son apellido, se cregué indecis, sens dupte, de son èxit y sigué sustituit per lo senyor Alcántara que en lo desempenyo del Jorge hi estigué com de costum.

A aquet artista, no li aproblém la *distinció* que tingué ab lo publich en sa sortida, manifestant que la empresa del Tivoli lo volia fer cantar aquella nit y que ell preferí lo Jardi Elpanyol ja que ab l' altra Empresa no hi havia contret compromis de cap classe.

Aixó del compromis, serà sens dupte segons ell comprenGUI lo que vol dir aqueixa frase, puig nosaltres tenim notícias que desfán per complert lo que ell assegurá.

Sabem que l' assumpto aquet, are está en tribunals y ab lo publich judicial potser lo Sr. Alcantara haurá de cantar la palinodia y sabrà al mateix temps la definició precisa de la paraula *compromis*.

LA TOMASA
L' ARRIBADA

Al baixar del tren, el senyó ministre va ser obsequiat ab una ollassa monumental de bledas bullidas. Era un present dels redactors de *La Perdiu*. Veurerla y tirars'hi d' cap, va ser igual. Els circumstants, ab llàgrimas als ulls, varen esperar respectuosament que 'l senyó ministre hagués consumat aquell atraco bucólich.

CONCERTS DE EUTERPE

Lo concert que la lloregada Societat coral *Euterpe de Clavé* tenia anunciat pera lo próim dimars festivitat de la Assumpció, s' ha suspés á causa de que per la tarde de dit dia te compromis dita societat ab la Empresa del teatro Espanyol de Badalona pera donar un escullidissim concert compost de sas mes notables composicions, en que hi deu pender part ademés la secció de noys y noyas.

Donat l'interés que han demostrat las societats corals de dita població y lo llegítim nom gloriós que porta alcansat la *Euterpe de Clavé*, es de esperar un brillant resultat.

UN CÓMIC RETIRAT

Las calors acaban d' encendre las bullentas sangs espanyolas.

A Castellón, entre lliberals y llanuts, s' han repartit durant la setmana passada tantos de consideració, hasta l' punt de sortir de la lluya alguns individuos ab membres trencats.

Tals barallas han sigut produhidat pe l' fanatisme dels uns y per la intemperancia dels altres.

Los llanuts han fet ostentació d' escapularis y medalletas y han arrivat hasta l' punt de volquer colocar á la forsa en lo pit dels lliberals aquells signos de religiositat.

Y s' lliberals de Castellón, que no s' han sabut pendre á bromia aqueixa ridiclesa, han tret lo Sant Cristo gros, y han donat y rebut terribles garrotadas.

Lo mes extraordinari del cas ha sigut, que á pesar d' haver tingut lloch la lluya dintre del temple, los sants han permanescut impossibles en los seus altars, contemplant com llanuts y lliberals se las mesuraven.

*

Las dídas de la Inclusa de Cadiz s' han declarat en huelga ó mes ben dit s' han negat á donar mamar á novas criaturas, alegant que se los hi deuen sis mensualitats.

Está vist que á Cádiz sols viuhei com lo peix al ayqua 'ls estetxs.

Y á propòsit, donadas las costums afeminadas d' aquells individuos, ¿que no podrian servir per lactar las criaturas gaditanas ab biberon?

*

Tenim lo sentiment de participar á nostres llegidors, que ha mort á Riglos, ahont havia anat en busca de la curació á la tisis que minava sa existència, lo jove collaborador de «La Tomasa»: Don Santiago Juncadella qui en aquelles columnas havia donat proba distintas vegadas del seu no escàs ingenio.

Afligits per tan sensible perdua, doném lo mes sentit pésam á la familia del finat, desitjantli cristiana resignació pera minyar lo gran dolor qu' experimenta.

*

Havém rebut lo programa dels festetjos que celebrará lo «Circul de la Granada Graciense» ab motiu de la festa major de la ex-vila de Gracia, los dias 15, 16, 17 y 18 del corrent mes.

Lo primer de dits días tindrà lloch en lo local de dit centre una extraordinaria funció dirigida pe l' nostre estimat amich lo distingit actor D. Antón Piera y composta de las obras «Dos companys mal avinguts» dels senyors Godo y Rahola, «Josepha» (estreno) del aplaudit escriptor D. Ramón Pomés, y «Bebé ó El chiquitin de la casa».

Los restants, dias están destinats á la ballaruga al per major, hasta l' punt de que l' 11 se celebrarán tres balls: un á las deu del matí, altre á dos quarts de cinc de la tarda, y altra á las deu de la nit.

Desitjém que granadins y forasters, disfrutin á tot plazher de tan escullit programa.

*

¿Vostés se creyan potser qu' un poble indignat era mes digne de ser atés que totas las conveniencias d' una Companyia de tranvias? Donchs, anavan equivocats de mitj á mitj.

Lo nostre Ajuntament, realisant un dels pochs actes qu' han merescut l' aplauso de la Ciutat va ordenar al célebre Morris, de trista recordansa, qu' arranqués los armatostes qu' havia collocat al bell mitj de la Gran-via, y l' Sr. Morris va ascoltar l' ordre lo mateix que si hagués sentit ploure volgument dir «jo no arrenco 'ls pals, si voleu, arranqueulos vosaltres, que ja sabreu lo que us costan».

Y res! l' Ajuntament fent un punt d' home, va arrancar los pals de Mister Morris, rebnt la felicitació de Barcelona entera.

—Pero qué significa l' aprobació de tota una ciutat devant de la *omnipotència* d' una empresa transviaria?

Ara, s' ha publicat una Real Ordre del Ministeri de Foment, anulant l' acort de la Corporació municipal; y gracias qu' aquesta, preveyént ja un fi desagradable, va permetre al Inglés que mitjansant la colocació de focos elèctrichs y altres ventatjas per la Ciutat tornés a colocar los pals á la Granvia, que, de lo contrari, de l' acte d' energia del Ajuntament, nos en faríam set pedras.

Convé, donchs, no indisposarse en lo mes minim ab l' Anònima.

Y encare que 'ns aplasti ab los seus transviars elèctrichs, donarli las gracies pe l' temor de que tinguéssin de pagar li una indemnisió en lo mateix cementiri.

*

A Espluga de Francoli ha sigut assassinat un agent executiu de Consums que 's proposava procedir á l' embark dels morosos en lo pago de dit impost.

Verdaderament, baix cap punt de vista pot apoyarse l' derramament de sang humana; pero si anavam á analisar lo fet, tal vegada trobaríam que 'ls que cometieren l' assassinat del agent executiu d' Espluga de Francoli son los que menos culpabilitat tenen en sa mort; puig ells no han sigut mes que l' arma, y 'ls qu' han bellugat lo bras qu' ha descarrat lo cop, son los que ja fa molts anys venen cometent tota classe de desacerts desde l' centre d' Espanya.

Lo poble sent un marcat malestar; está neguitós, frenètic; veu qu' aném á passos agegantats á la ruina, y si algú vol pêndreli lo poch que li queda, sense entrar en averiguacions, li dona un passaport per l' altre barri.

La culpa de tot es precis anarla á buscar en los que nos han arruinat,

*

En Durán y *Bledas* va arripiar á n' aquesta ciutat sense ovacions ni protestas, á pesar de lo que s' havia dit.

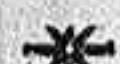
Qualsevol ciutadá qu' ha passat tres dies á Montserrat, y va la familia á esperarlo á la estació, arriva ab lo mateix aparato.

L' arrivada d' en Durán y *Bledas*, per lo insustancial fou una arrivada molt *bl. da.*

¡Y de l' arrivada d' en Weyler, que 'n diréim!

Que tot just va arripiar lo tren, y 'ls amichs del general se preparavan pera abrassarlo, aquetja s' havia ficat en una barqueta qu' havia de portarlo á un vapor qu' aquell mateix dia sortia per' Mallorca!

De l' arrivada d' en Weyler, pot dirsen *La desaparició d' un general.*

Sens perjudici d' ocuparnos un altre dia ab la deguda extensió de la notable Exposició Humorística organisada per la Societat Antichs Guerrers, tenim lo gust de manifestar á nostres lectors que la tal Exposició es un espectacle capás de fer passigollas á la persona mes seria y encarcarada.

Visitin lo local dels Antichs Guerrers y sabrán lo que es bó.

Segueix près «El Capità Verdales», D. Joaquim Urquia. Naturalment, dihent las vritats se perden las amistats...

S' ignora quan se l' posará en llibertat; encare qu' es de presumir qu' estarà près mentres los ministres estiuhejin. Puig seria verdaderament lamentable que durant aqueixa grata temporada de banys y expansió, 'l Capità 'ls moles tés ab sos escrits carregats de mostassa.

Una comissió de cigarreras va visitar l' altre dia al seyor Silvela, pera demanarli que 'ls hi siguin pagats los decims que com ja sabrán nostres lectors va esqueixar, junt, un noy del depositari dels mateixos, y en los que tenian participació gran número de cigarreras.

Lo Sr. Silvela, convensut de que las bonas paraulas fan menjar als malalts, encare que no 'ls fassin cobrar, va prometre á las cigarreras interessarse en aquest assumpto.

Ara es quan creyém que las cigarreras no cobrarán, perque 'l jefe del Gobern va prometre també interessarse per la llibertat dels presoners de Filipinas, y aquesta es la hora que continuan presos, com si no 's tractés de germans nostres.

En lo carrer d' Escudillers, 16, entresuelo, s' ha establert un Directori administratiu judicial y mercantil á càrrec dels Srs. D. Antón Puiguríguer y D. Ricardo Viñoly.

L' esmentat Directori s' dedica á l' administració de fincas y gestiona diferents assumptos relatius á Contribucions, Aduanas, patents d' invenció, ferro-carrils, etc., etc.

Creyém inútil recomenar la utilitat del citat Directori.

Havém rebut lo programa ilustrat de la festa major de Sant Feliu de Guixols, lo qual s' ha publicat en forma d' auca de redolins y demostra en son autor un bon caudal de xispa.

Agrahim l' envio.

TRIADURAS

Un avaro 's penjí per haver somiat que havia fet un gasto inútil; y un altre avaro que vo'g ié seguir l' exempl'e d' aquell, va suspendre lo penjarse perqué tro bava cara la corda que necessitava.

..

La epidèmia de 1737 acabà ab la vidà de la major part dels islandesos. Al objecte d' atreure als súbdits de Dinamarca, lo Gobern d' Islandia autorisà á las donzel·les d' aquell país á tenir fins a sis fills bòris sense perjudicar per res sa honradés. Tan extremat sigué 'l zel de las noyas islandesas pera repoblar la isla, que hi ha gué necessitat de revocar la tal llei y senyalar penas molt severas pera las que continuéssin tenint fil s.

..

Un tranquil vá fer una aposta á que no podrà vendre cent duros bons á pesseta, pregonantlos á n' aqueix preu tres horas seguidas en mij de la plassa. Tal dit, tal fet: 'ls més tsfaners s' acostavan á n' ell, examinavan 'ls duros y to hom deya: —Ja son ben imitats, ja! .. Pero ningú gosá á comprarne cap. Tan sols un passavo'ant 'n comprá un parell per curiositat, pera ensenyarlos á la seva família.

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

Teatro Lirich, á l' hora de las bromas de mal género.— A la meitat de la representació de la meva obra «El cura Lagartijo», ha baixat lo teló de boca. Jo m' hi queixat, creyent qu' algú 's divertia ab mi, y m' han dit que 'l teló havia baixat tot sol. Aquets bromistas deurian apendre de no bromejar devant d' un públic que paga.

Memento.

Castelló, á l' hora de la tunyina.—Un lliberalot de mala baba, perque li he posat uns escapularis al pit, d' un cop de puny m' ha aixafat la berruga mes grossa del nas. Jo que m' creya que la Verge m' ampararia, si m' descuydo 'm reventan!

Un beato.

Gran-Via, á la hora d' untar las rodas.—¿S' han convenst ja de que en los carrers de Barcelona puch ferhi lo que 'm dongui la gana? ¿S' han enterat de la Real Ordre, en que se 'm dona la rahó en la qüestió dels pals de la Gran-Via? ¿Y donchs? ¡No hi juguin ab mí!

L' Anònima.

Antichs Guerrers, á l' hora de riure.—Si 's volen treure 'l baf dels pressupostos empudegadors d' en Vilaverda y volen olvidar las inconseqüencies d' en Pollavella y demés companys inquisidors, vinguin á casa, que ten'm cosetas y cosassas per tots los gustos y capritxos.

Un guerrer antich.

Plà del Palau, després de la tormenta.—Acabo de tocar un pal del tranya eléctrich y una descarga m' ha enjegat á deu metres de distància, deixantme esllomat. A tres subjectes mes los ha passat la mateixa cosa. Los dich qu' es un cas divertit que may podrém pagar á la Empresa!

Un admirador de l' Anònima.

LITOGRÀFIA BARCELONESA
— de Ramón Estany —
6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LA TOMASA
PRIVILEGI D' INVENCIÓ

Per resistir la calor
recomeném á tot hora
lo sistema «geladora»
que té patent d' invenció.